

Minnesanteckningar, 11 februari 2015 Kvalitetsdialog, strategigruppen

KB Karlavägen 100, Stockholm

1. **Välkommen**

Elisabet Ahlqvist hälsade alla välkomna

2. **Val**

Till mötets ordförande valdes Henrik Bylund, Upplands Väsby, och som mötets sekreterare valdes Elisabet Ahlqvist, KB.

3. **Dagordningen**

Dagordningen antogs med tillägg av tre punkter under övrigt, Maria Telenius (två punkter) och Maria Ehrenberg (en punkt).

4. **Presentation.**

Samtliga presenterade sig kort.

5. **Syfte och mål med gruppen**

EA föredrog innehållet i dagordningens bilaga 1, äldre mötesanteckningar.

Gruppen diskuterade med utgångspunkt i detta mål och syfte för gruppen, bl.a. i vilket förhållande gruppen ser att biblioteksplanerna står i förhållande till kvalitetsarbete.

De flesta enades om att det övergripande **målet** är att verksamheternas kvalitet ska höjas och att arbetet med att förbättra biblioteksplanerna är en väg att uppnå detta.

Syftet med gruppen är att stödja det övergripande målet, biblioteksplanerna och verksamheten. Transparens, samverkan kring biblioteks kvalitet, delaktighet och lärande är ledord för gruppen.

Inflytandestrukturen diskuterades, kommer Kvalitetsdialog att ingå i den nya strukturen? EA svarar att med största sannolikhet kommer gruppen att ingå i den struktur som kommer att ersätta inflytandestrukturen, däremot ska gruppen vara organiserad på samma sätt som nu. I sak ingen större skillnad för gruppen. I samband med inflytandestrukturen diskuterades

representanterna i Expertgrupperna. Det är viktigt att få in rätt personer som representant i rätt grupp, det är genom nomineringarna via SKL som det går att påverka.

Barnkonsulentkonferensen togs upp. KB har i dag inget eget uppdrag (via instruktionen eller regleringsbrevet) som rör barnperspektivet, men det och de andra perspektiven som minoriteter, mångspråk och tillgänglighet ska ändå finnas med i alla expertgruppen. Kan bli bättre i framtiden.

Gruppen samtalade också om det behövs ytterligare en gruppering, med bara KB och regionerna, inom Kvalitetsdialog, utöver den nationella och strategigruppen. EA svarar att tre grupper kan KB inte klara av att hålla igång. KB besöker gärna SLB:s möten om det finns behov av det. Viljan i november var att den kommunala nivån ska vara ingå i gruppen. Samarbetet regionen och kommunbiblioteken ser väldigt olika ut i regionerna.

Henrik B: kände att de som kommun vill vara med. - Våra uppdrag ser väldigt olika ut. Hur ska kommunernas intressen tas tillvara? Henrik menar att det är viktigt att få med kommunbibliotekens perspektiv. Det uppfattas som positivt att uppdraget i lagen även riktas till kommunerna.

Gruppen enades om:

- Vi har uppdraget tillsammans, alla tre nivåerna.
- Viktigt att kommuner finns med vid varje möte, men att en kommun inte måste känna sig bunden att delta alla möten.
- Ingen anledning att ändra beslutet från november.
Uppföljning vid nästa stora Kvalitetsdialog i nov 2015.

EA redovisade KB:s utgångspunkter för uppdraget:

1. lagen, KB:s regleringsbrev och instruktion
2. Propositionen
3. Departementsskrivelsen

KB har ingen annan uppfattning som skiljer sig från lagens och propositionens. KB:s uppdrag är att se till att det kommer tillstånd och ha överblick på den nationella nivån.

Maria E önskar att vi lägger till även Kulturrådets instruktion och regleringsbrev (samverkansmodellen) som styrande på nivå 1.

En styrande nivå 4 utgörs av regionala kulturplaner, RUS etc., som inte direkt berör KB, men regioner och kommuner.

Hur viktig är den här gruppen? De flesta menar att gruppen är viktig, men att vi också måste hitta en rimlig nivå för vad vi mäktar med.

Måldiskussionen bordlagdes till eftermiddagen att fortsätta vidare på.

6. **Organisering 2015:**

- a. Deltagare, fördelningen i strategigruppen.

Gruppen fann ingen anledning att ändra på det som beslutades vid novembermötet, dvs. de kommunala representanterna som skrev upp sig i november ingår i gruppen året ut. På den regionala nivån önskar Bleking Sydost att även Maria Lundqvist ska ingå i strategigruppen.

- b. Vilka roller och ansvar vi har i denna nya konstellation och kopplat till vilken huvudman vi representerar, stat, region/län, kommun

En intensiv diskussion om hur rollerna och mandatet ska tolkas.
- Kan jag representera alla folkbibliotek, alla av min typ av bibliotek, storlek, eller min regions alla folkbibliotek?
Efter att de flesta uttryckt en åsikt enades gruppen om att de regionala representanterna alltid representerar sin region, och tar ansvar för att föra fram även kommunernas frågor från den egna regionen. (Alla regioner har inte en kommunal representant i gruppen). De kommunala representanterna ser sig som exempel på kommunal biblioteksverksamhet, utifrån geografisk och storleksmässig utgångspunkt, i vissa fall kan de tala för en grupp av bibliotek, i vissa fall bara för sin egen kommun.
Vi följer upp i november och återkommer till hur det fungerat under året.

- c. Ordförande- och sekreterarrollen

Gruppen tog ett beslut att ordförandeposten ska rulla mellan regionala och kommunal representanter. Ordförande väljs för årets möten i förväg.

KB valdes till ständigt sekreterare.

- d. Presidium för mötena

Gruppen visade förståelse för KB:s behov av ett presidium som gemensamt beslutar mötenas innehåll och forumlerar dagordning, ev. underlag etc. Beslut togs att presidiet består av KB (sekreterare), nästa mötes ordförande samt två personer ytterligare, en från kommunerna och en från regionerna.

e. Möten 2015

Gruppen beslutade att alla möten hålls i Stockholm. OM det fungerar i anslutning till andra möten, eller med hänsyn till andra händelser. Tre mötensdagar beslutades: 22 april, 1 oktober och 20 november (Kvalitetsdialog, nationell, i anslutning till bibliotekschefskonferensen)

2015:

22 april: **Ordförande: Ulla Nyberg**, Region Gävleborg. Presidiet Karin Hane, Falun och Kristina Eldin, Region Skåne.

1 oktober: **Ordförande: Helene Swenne**, Sundsvalls kommun Kultur och Fritid.

Presidiet: Jenny Olofsson, Länsbiblioteket Västernorrland, Carola Beijer, Malmö stadsbibliotek.

20 november: **Ordförande: Maria Ehrenberg**, Regionbibliotek Halland.

I stället för presidiet väljs en programgrupp vid mötet den 22 april.

f. Anteckningar, publicering på Statistikbloggen etc.

Gruppen enades om att efter att anteckningarna justerats av hela gruppen publiceras de på statistikbloggen. Namnlistor över deltagarna i de olika grupperna publiceras också från bloggen. Ev. skrifter länkas från i första hand bloggen, men även kb.se.

7. Strategi 2015, vilka fokusområden? (punkt c avhandlades först)

a. (c på dagordningen) Vilka behov ser ni?

EA visade en PP med en sammanfattning av det som EA uppfattar genom lagen och propositionen som uppgifter

för gruppen, och de områden som EA har hittat från novembermötets World Café material. (i bilaga 2 till anteckningarna)

Gruppen diskuterade de olika ”arbetsområdena” detta redovisas i kortfattad punktform:

- Demokratifrågan . Hur kan biblioteken i t.ex. gles/avfolkningsbygd tillgodose **alla**?
Förslag från Maria Ehrenberg.
Det Maria eftersöker är en metod att koppla ihop biblioteksstatistiken med annan befintlig statistik, med en rad andra källor, så att en bild av nuvarande läge kan tecknas och ställas mot uppfyllnaden mot lagen. Socioekonomiska faktorer, utbildningsnivå, demografisk fördelning, etc. ska vägas ihop. Redan nu finns flera olika typer av undersökningar i regioner och kommuner. Maria E bidrar med exempel.
EA: det här är stort och vi behöver börja med en förstudie för att se vad som är möjligt att göra. Det är också viktigt att det inte leder till kontroll, utan används kunskapsgenererande och att utvecklingen av klyftorna kan följas.
- En bättre samsyn när det gäller standard, i betydelsen av nivå, dvs. har alla kommuner en likvärdig verksamhet, som nämns i propositionen, kopplas ihop med punkten ovan, demokratifrågan.
- Sikta på det som är gemensamt och tvingande LAGEN.
(kopplar till standard, att se lagen som den lägsta godtagbara nivån)
- Stöd i processen att skriva biblioteksplan, från att få ett uppdrag till att få en färdig plan antagen lyftes i flera av grupperna i World café, och blir ett spår gruppen går vidare med under 2015. Gruppen beslöt att utöka biblioteksplan 2.0 till en ny utgåva där detta läggs till.
Med utgångspunkt från ett upplägg som Kalmar och Christer B använder regionalt, skalar gruppen upp det till ett material som kan användas av alla regioner. Tre arbetsgrupper bildades, dessa redovisas i anteckningarnas bilaga 1.
Rikta in sig på att utgå från lagen och förarbetena, koppla till mål o visioner i kommunens tolkning etc.

- En verktyglåda till politiker/beslutsfattare, hjälp och stöd för att initiera frågorna till sina politiker/beslutsfattare. Det kan handla om olika stödprodukter som förpackas så att det blir lätt att plocka ut delar eller använda allt.
Frågor att ta reda på till nästa gång:
 - a) hur ser behovet ut? (behövs verktyglådan över huvud taget?)
 - b) i så fall vad ska den bestå av för delar?
 - c) och i vilka presentationsformer vill man ha det i? (Power Point, skrifter, exempel, mallar etc.)
- Skolbiblioteksfrågan, Maria Telenius, Kulturrådet berättar att det startats en myndighetssamverkan med KB, KuR, skolverket och MTM.

Beslut:

1. Gruppen ger KB uppdraget att göra en förstudie i demokratifrågan.
2. Strategigruppen tar tag i stöd för processen, genom tre arbetsgrupper som tar fram exempel och konkret material.
3. Strategigruppen undersöker frågan om verktyglådan och återkommer med besked nästa möte i april.
 - b. Material från kvalitetsworkshopen 27 mars 2014, vad vill vi göra med det? (bifogas till dagordningen i utskicket)

Bordläggs tillsvidare, återkommer längre fram med hur vi använder materialet.
 - c. Lyfta områden från World Café 21 november 2014?

Ingår i punkt a). Gruppen beslutade att renskrivningen i fortsättningen betraktas som arbetsmaterial och publiceras ej. De regionala representanterna åtar sig att sprida renskrivningen till deltagarna som var med i november 2014.
8. Uppföljning Kvalitetsdialog 21 nov 2014
 - a. Tankar om dagen, fungerade formen? Bör det gå till på ett annat sätt? Rätt sammansättning?

Diskussionsdelen fungerade bra. World Café-formen genomgående hela dagen kändes tveksam. Troligen skulle flera olika former kännas välkommet. Det var för många påståenden i underlaget och diskussionen upprepade sig. Rummet var för litet.

Gruppsammansättningen uppfattades som bra, samma grupp kommer att träffas i nov 2015.

- b. Idéer om hur vi sammanställer och publicerar dokumentationen?

Ämnet får bestämma formen.

Kvalitetsdialog, nationell, bör fungera som ett forum för att både bekräfta nästan färdiga produkter och som ett forum som väcker nya idéer.

Detta förbereds genom att den kommunala och regionala nivån tar med frågor och perspektiv till den stora kvalitetsdialogen i november.

9. Övriga frågor

Maria Telenius, Kulturrådet, ställde en fråga till gruppen ang. att inköpsstödet kopplats till biblioteksplanerna. Kan KuR ställa krav på att biblioteksplanen beslutas på en viss nivå i kommunen? I dag tas biblioteksplanerna antingen på nämndenivå och eller i fullmäktige, beroende på kommunens organisation.

Just litteraturstödet är det kommunen som söker, till skillnad från andra stöd. Gruppen är tveksam till att KuR kopplar beslutsnivån till sitt regelverk för inköpsstödet. Men eftersom KuR är en myndighet kan de egentligen sätta sina regler och vissa kommuner kommer då att falla bort.

- Bra om KuR kan stödja så att biblioteksplanerna hamnar på rätt nivå.
- Behöver diskuteras med SKL.

Maria Telenius informerade om den 12 februari då KuR arrangerat en temadag om kultursamverkansmodellens uppföljning. Inbjudan till regionala tjänstemän som arbetar med uppföljningen. Från KB deltar Elisabet.

Maria Ehrenberg informerad om Halmstadkonferensen, Århus, Next Library, 12-15/9 2015. <http://www.nextlibrary.net/>

Konferensen roterar mellan Halmstad, Århus och Bergen.

10. Den bordlagda frågan om målen (dagordningens punkt 5) avslutades.

Mål: skapa samsyn inom de tre områdena som identifierats med ledning av propositionen:

- Standard: Prop. efterfrågar gemensam syn på standard, alltså en mer samstämmig nivå på verksamheten.
- Uppföljning: Prop: (gemensamma) kriterier för uppföljning. Uppföljningen ska göras lokalt, regionalt och nationellt. (Styrningens och uppföljningens huvudsakliga uppgift är att utveckla verksamheten, inte att kontrollera).
Prop. Sid 43: Regeringens bedömning är att behovet av planer för biblioteksverksamheterna på lokal och regional nivå kvarstår, inte minst mot bakgrund av den betydelse de har för möjligheterna till nationell uppföljning, samordning och kvalitetsutveckling
- Begrepp: Fördjupa kvalitetsbegreppet som används av lagen och i propositionen, skapa samsyn. (Allsidighet och kvalitet)

Detta mål ska nås genom att gruppen utgår från

- Delning: genom att dela material med varandra kan dubbelarbete undvikas. Bra checklistor, handledningar, workshopupplägg etc. delas inom strategigruppen.
Mål 2015: börja dela material inom gruppen.
- Ihopsamlande: Genom att samla ihop och ”förpacka” kan bra material samlas och det blir möjligt att också bygga vidare.
Mål 2015: föra ihop material som ger stöd i processen att ta fram en biblioteksplan.
- Kommunikation: Genom bloggen och genom de som deltar i grupperna. Större material sprids genom skrifter, rapporter etc.
Mål 2015: utöka biblioteksplan 2.0 med ett nytt avsnitt. Ev. gästbloggande.
- Dialog:
Mål 2015: Vi ska genomföra Kvalitetsdialog, nationell 20 nov.

11. Sammanfattning, kommunikationsplanering och ev. arbetsfördelning

Elisabet skickar ut anteckningarna till hela strategigruppen för justering. Därefter läggs de upp på statistikbloggen, på fliken Kvalitetsdialog.

Elisabet skriver ett blogginlägg i samverkansbloggen som sammanfattar dagen.

På fliken Kvalitetsdialog finns utrymme för gästbloggande när det rör vårt område.

Elisabet skickar ut uppdelningen av arbetsgrupperna.

12. Avslutning av dagen

Ordförande tackar för en bra dag.

Närvarande:

Henrik Bylund (ordförande)	Upplands Väsby bibliotek
Elisabet Ahlqvist (sekreterare)	Kungliga biblioteket
Carola Beijer	Malmö stadsbibliotek
Silvia Blomberg	Region Örebro län
Johanna Berglind	Länsbibliotek Sörmland
Christer Bergqvist	Regionförbundet Kalmar
Katinka Borg	Länsbibliotek Jönköping
Tiffany Bovin	Österåkers bibliotek
Elisabet Brynge	Örebro läns landsting
Birgitta Edvardsson	Eskilstuna stadsbibliotek
Maria Ehrenberg	Regionbibliotek Halland
Kristina Elding	Kultur Skåne/Region Skåne
Karin Hane	Falu stadsbibliotek
Kristina Hedberg	Region Blekinge
Cecilia Herdenstam	Gotlands länsbibliotek
Ulf Hölke	Länsbiblioteket Västmanland
Camilla Källgren	Region Värmland
Anja Leiding	Regionbibliotek Östergötland
Maria Lobell	Karlskoga kommun
Lena Lundberg Vesterlund	Kulturförvaltningen i Luleå
Britt Löfdal	Regionbibliotek Stockholm
Lena Malmquist	Ystads bibliotek
Birgitta Markusson	Norrbottnens läns landsting
Ulla Nyberg	Region Gävleborg

Jennie Olofsson	Länsbiblioteket Västernorrland
Kerstin Olsson	Regionbibliotek Östergötland
Eva Pettersson*	Västra Götaland (Tanums kommun)
Susan Pour	Fagersta kommun
Roselill Rapp	Västerås stadsbibliotek
Britt-Inger Roos	Strömsunds bibliotek
Helene Swenne	Sundsvalls kommun, Kultur och Fritid
Ulrika Svensson	Säffle bibliotek
Marie Sääf	Finspångs bibliotek
Birgitta Winlöf	Länsbibliotek Dalarna
Jonny Norrby	Kävlinge folkbibliotek
Malin Ögländ	Länsbibliotek Uppsala
Maria Telenius	Kulturrådet
Susanne Gustafsson	Kungliga biblioteket (f.m.)

Kallade men frånvarande:

Susanne Ljungström	Länsbiblioteket i Västerbotten
Catarina Lundström	Region Jämtland Härjedalen
Cecilia Ranemo	Kungliga biblioteket

(* ersättare för Eva Fred, Kultur i väst)

Bilaga 1, arbetsgrupper

Hur involvera interna och externa (civilsamhället) i processen:

Maria Lobell
Roselill Rapp
Susan Pour
Ulf Hölke
Tiffany Bovin
Carola Beijer
Ulla Nyberg
Lena Malmquist

Koppla visioner och mål till styrdokument som bibliotekslagen:

Christer Bergqvist
Johanna Berglind
Kristina Hedberg
Cecilia Herdenstam
Birgitta Winlöf
Karin Hane

Ulrika Svensson
Jonny Norrby
Kristina Elding
Eva Fred (genom Eva P)
Katinka Borg
Britt Löfdahl
Henrik Bylund

Formulera uppföljningsbara mål och aktiviteter:

Sylvia Blomberg
Elisabet Brynge
Marie Säaf
Anja Leiding
Malin Ögland
Birgitta Markusson
Jennie Olofsson
Helene Swenne
Lena Lundberg Vesterlund
Camilla Källgren
Britt-Inger Roos

Bilaga 2. PP presentation, Elisabet Ahlqvist

Kvalitetsdialog 11 februari 2015

Elisabet Ahlqvist

Syfte och mål med gruppen

Utgångspunkter för KB är att uppfylla de som ges i uppdrag genom:

1. Lagen, KB:s instruktion och regleringsbrev
2. Propositionen
3. Departementskrivelser
4. Regionala K-planer, RUS etc.

Sedan 2011 har en dialogstruktur gemensamt valts som form.

Tänkbara områden (från proppen)

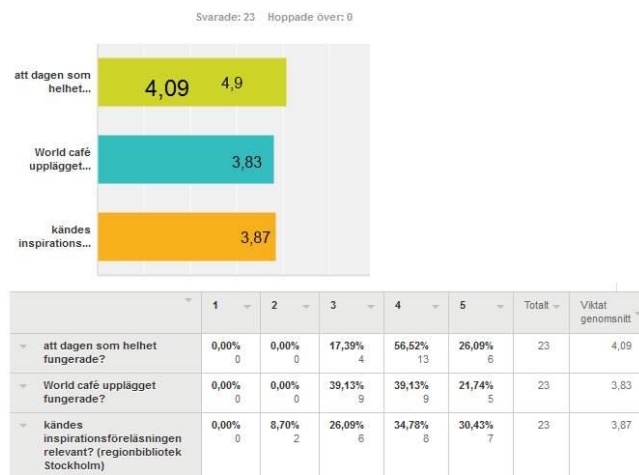
- Standard: Prop. efterfrågar gemensam syn på standard, alltså en mer samstämmig nivå på verksamheten.
- Uppföljning: Prop: (gemensamma) kriterier för uppföljning. Hur ser det ut i dag, och vilket stöd behövs? Uppföljningen ska göras lokalt, regionalt och nationellt*. (Styrningens och uppföljningens huvudsakliga uppgift är att utveckla verksamheten, inte att kontrollera).
- Begrepp: Fördjupa kvalitetsbegreppet som används av lagen och i propositionen, skapa samsyn. (allsidighet och kvalitet)

* Prop. Sid 43: Regeringens bedömning är att behovet av planer för biblioteksverksamheterna på lokal och regional nivå kvarstår, inte minst mot bakgrund av den betydelse de har för möjligheterna till nationell uppföljning, samordning och kvalitetsutveckling

Tänkbara områden fr. Cafédiskussionen m.m.

- Målformuleringar, flera olika nivåer,
- "Planernas universum", bättre översikt på hur olika planer kopplat till varandra, undvika "stuprörsplaner" etc.
- Ett material som stödjer kommunen i processen att ta fram en ny plan.
- Verktygslåda för politiker/nämnder/tjänstemän.

Hur tycker du ? (5 = högsta betyg)

Kommentarer, dagen som helhet (urval)

- Emellanåt lite förvirrat kring vad som egentligen skulle åstadkommas under dagen. Men några deltagare ställde "dumma" frågor, och då blev allt klarare för många, tror jag!
- Inspirerande dag, och bra upplägg och med tanke på svårigheten att samverka så många kommuner, län och stat.
- Salen inte helt optimal - trångt och bökiigt. Tänk på att avsluta tidigare så att vi som INTE bor i Stockholm kan ta oss hem. Senast kl 15.
- Bra dag, och mycket bra att kommunerna också fanns representerade.
- Det skulle vara trevligt med en snabb presentationsrunda. Det var många där som inte arbetar regionalt och därmed inte känner varandra så väl eller inte alls. Några tar för givet att alla ska veta vem det är

Kommentarer, world café (urval)

- Väldigt bra att få tillfälle att prata med så många.
- lite rörigt
- Bra sätt att få diskussioner att flöda med så många deltagare! Lite dålig spridning vid förflyttningen mellan borden, kunde ha blivit ännu bättre med fler möten.
- Det funkade bra! Det var lite för många påståenden att ta ställning till. Samtalen flöt istället över till andra aspekter emellanåt. Men det bidrog ju också till ämnena.
- Stor spännvidd på kommuners storlek. Vi har olika erfarenheter och problem.
- Det blev för många sittningar, i olika konstellationer. Man pratade om ung. samma saker ändå i alla grupper, oavsett tilldelat ämne. Sista sittningen blev lite rundgång.
- Modellen är känd och bra. Det blev bra och öppna diskussioner och man lärde känna nya personer.

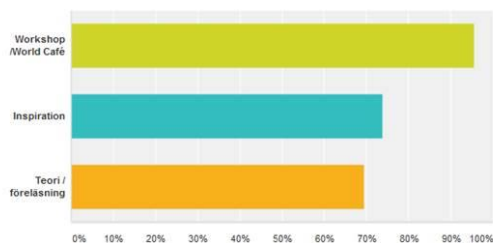
Kommentar inspirationsföreläsningen (urval)

- Lämnade inga spår i mitt minne så jag kan inte ha blivit jätteinspirerad!
- Mycket intressant!
- OK
- Mycket intressanta erfarenheter. Gärna mera av det.
- Bra jobb av de som var där. Hänge inte ihop med dagen för övrigt.
- Bra med konkret exempel på hur man kan utvärdera folkbiblioteksverksamhet
- Det blev lite för tungt/teoretisk

Inför 2015

Vilka delar vill du ska ingå i Kvalitetsdialog 2015?

Svarade: 23 Hoppade över: 0

Kommentarer inför 2015

- Mer konkretion kring kvalitetsmodellen, studier och utvecklingen av den.
- Samtalet - dialogen och dokumentation på ett bra sätt viktig ingång. Ska man ha föreläsning måste det bilda en helhet för mottagaren.
- Dagen var mycket ambitiös, men jag saknar fortfarande känslan av att vi gör detta i samverkan. Fortfarande; för mycket KB-perspektiv och för lite kännedom och intresse för folkbibliotek, speciellt hur styrningen ute i kommunerna fungerar.
- Mer processtöd kring processen biblioteksplan och mindre fokus på produkten biblioteksplan.
- Tydligt syfte och mål med dialogen. Vet inte om just World Café är den bästa metoden, kan vara bra att använda lite olika sätt att diskutera (postitlappar, bikupor o.s.v.). Kan man använda sig av digitala hjälpmedel så man inte behöver skriva rent i efterhand: det var många som hade paddor med sig t.ex. och det finns digitala mentometervarianter som man kanske kan använda sig av för att snabbt kolla av visa frågor.